

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

31564/2024**Hautauspalveluiden hankinta****Valmistelijan yhteystiedot**

Ostopalvelupäällikkö Marjut Schroderus, 040 355 4270, marjut.schroderus@pirha.fi;
hankinta-asiantuntija Heidi Ikonen, 040 480 2498, heidi.ikonen@tuomi.fi

Hankinnan kuvaus

Tuomi Logistiikka Oy lähetti Pirkanmaan hyvinvointialueen toimeksiannosta 7.5.2025 julkaistavaksi HILMA-palveluun hankintailmoituksen Hautauspalveluiden hankinnasta. Hankinnan kohteena on hautauspalveluiden hankinta sosiaalihuollon asiakkaille, joiden kuolinpesä on oikeutettu harkinnanvaraisena toimeentulotukena myönnettyyn hautausavustukseen. Hankinta on sisältynyt aluehallituksen hyväksymään vuoden 2025 hankintasuunnitelmaan.

Sopimuskausi on 1.9.2025 alkaen toistaiseksi voimassa oleva.

Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä palvelun hankinta. Hankinnassa sovellettiin lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Hankintamenettelynä oli hankintalain 32 §:n mukainen avoin menettely. Tarjouspyyntö liitteineen oli saatavilla Tarjouspalvelu-toimittajaportalissa.

Hankinta jaettiin osa-alueisiin seuraavasti:

Osa-alue 1. Tampere ja Pirkkala

Osa-alue 2. Eteläinen: Akaa, Lempäälä, Urjala, Valkeakoski ja Vesilahti

Osa-alue 3. Läntinen: Hämeenkyrö, Punkalaidun, Nokia ja Sastamala

Osa-alue 4. Itäinen: Orivesi, Kuhmoinen, Juupajoki, Kangasala ja Pälkäne

Osa-alue 5. Luoteinen: Parkano, Kihniö, Ylöjärvi ja Ikaalinen

Osa-alue 6. Pohjoinen: Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo on sitoumuksetta noin 200 000 euroa vuodessa.

Saadut tarjoukset

Tarjouksen jättivät määräaikaan 9.6.2025 klo 12.00 mennessä seuraavat neljä (4) yritystä:

- Hautauspalvelu Tero Teuvo Oy (2402946-5)
- Tampereen Hautauspalvelu Oy (1772488-1)
- Tampereen Seudun Hautauspalvelut Oy (2475629-1)
- Visual Recycling Oy (2423196-2)

Tarjoajat osa-alueittain on kuvattu päätöksen liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa (liite 1).

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Hankintalain 80 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että tarjoajaa rasittaa jokin hankintalain 80 §:ssä luetelluista pakollisista poissulkemisperusteista. Hankintalain 81 §:n mukaan hankintayksikkö voi sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjoajan, jota rasittaa jokin hankintalain 81 §:ssä luetelluista harkinnanvaraisista poissulkuperusteista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Hankintalain 79 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta ehdokas tai tarjoaja, joka ei vastaa asetettuja soveltuvuusvaatimuksia.

Kaikki tarjoajat ovat tarjouksissaan vakuuttaneet täyttävänsä tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset kokonaisuudessaan. Tilaaja tarkistaa soveltuvuusvaatimusten täyttymisen viimeistään ennen hankintasopimuksen allekirjoittamiseta, mukaan lukien vaaditut rikosrekisteriotteet (hankintamenettelyote) ja yhteisösakko-ote.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Hankintalain 74 §:n mukaisesti tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset on suljettava pois tarjouskilpailusta. Hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa tai ehdokasta määräajassa toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään puutteellisia tai virheellisiä tietoja ja asiakirjoja.

Hankintayksikkö toimitti 10.6.2025 Hautauspalvelu Tero Teuho Oy:lle ja Tampereen Seudun Hautauspalvelut Oy:lle selvityspyynnön poikkeuksellisen alhaisesta tarjoushinnasta. Tarjoajat toimittivat hyväksyttävä selvitykset määräaikaan mennessä.

Hankintayksikön täsmennyspyyntöihin saatujen vastausten perusteella kaikki tarjouskilpailuun osallistuneet tarjoukset täyttivät tarjouspyynnön ehdot.

Tarjousten vertailu ja sopimuskumppanin valinta

Tarjouspyynnössä ilmoitettuna valintaperusteena oli kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuuden valintaperusteena on halvin hinta.

Osa-alueet vertailtiin omina kokonaisuuksinaan.

Osa-alueen hinnan maksimipisteet (100,00 pistettä) muodostuivat osa-alueessa annettujen eri hintojen perusteella alla eritellyin prosentuaalisin painoarvoin:

- Hautauspalvelupaketti, EUR/hautauspalvelupaketti, hinnan painoarvo 70 %
- Haudattava urna, EUR/kpl, hinnan painoarvo 5 %
- Lisähinta erityisleveästä arkusta, EUR/kpl, hinnan painoarvo 5 %
- Kilometriveloitus Pirkanmaan ulkopuolelle tapahtuvista kuljetuksista, hinnan painoarvo 20 %

Hinnan pisteet laskettiin kaavalla: [(pienin tarjottu hautauspalvelupaketin hinta / tarjottu hautauspalvelupaketin hinta) * 70 % + (pienin tarjottu haudattavan uurnan hinta / tarjottu haudattavan uurnan hinta) * 5 % + (pienin tarjottu lisähinta erityisleveästä arkusta / tarjottu lisähinta erityisleveästä arkusta) * 5 % + (pienin tarjottu kilometriveloitus vertailua varten ilmoitetulla kulutusarviolla kerrottuna / tarjottu kilometriveloitus vertailua varten ilmoitetulla kulutusarviolla kerrottuna) * 20 %] * hinnan maksimipisteet 100,00 pistettä.

Jokaiseen osa-alueeseen valittiin yksi (1) palveluntuottaja.

Tarjousten vertailuperusteena käytettiin halvinta hintaa, koska laatu huomioitiin osana vähimmäisvaatimuksia. Tilaaja on sisällyttänyt sopimukseen palvelulle asetetut tavoitteet ja asettanut palvelua koskevat ehdottomat laatuvaatimukset sellaisiksi, että ne yhdessä takaavat laadukkaan palvelun.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tarjousten tarkempi vertailu on kuvattu hankintapäätöksen liitteellä 1 Vertailutaulukko.

Tarjousvertailun perusteella osa-alueeseen 1 esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi Hautauspalvelu Tero Teuho Oy.

Tarjousvertailun perusteella osa-alueeseen 2 esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi Hautauspalvelu Tero Teuho Oy.

Tarjousvertailun perusteella osa-alueeseen 3 esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi Hautauspalvelu Tero Teuho Oy.

Tarjousvertailun perusteella osa-alueeseen 4 esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi Hautauspalvelu Tero Teuho Oy.

Tarjousvertailun perusteella osa-alueeseen 5 esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi Hautauspalvelu Tero Teuho Oy.

Tarjousvertailun perusteella osa-alueeseen 6 esitetään valittavaksi sopimuskumppaniksi Tampereen Seudun Hautauspalvelut Oy.

Sopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua hankintapäätöksen tiedoksisaannista, sillä edellytyksellä, että hankintapäätös on saanut lainvoiman.

Asiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta säätelee laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Päätösesitys perusteluineen tulee julkiseksi päätöksenteon jälkeen. Tarjoukset ja muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille hankintapäätöksen tekemisen jälkeen. Yleisesti julkisiksi tarjousasiakirjat tulevat, kun hankintaa koskeva sopimus on tehty. Asiakirjoja säilytetään Tuomi Logistiikka Oy:n sähköisessä arkistossa. Asiakirjapyynnöt tulee osoittaa osoitteeseen hankintapalvelut@tuomi.fi.

Sopimuksen omistaja ja vastuuhenkilö

Sopimuksen omistaa Pirkanmaan hyvinvointialueen avopalvelut ja vastuuhenkilönä toimii vastuualuejohtaja Elina Anttila. Tehtävää hoitavan henkilön vaihtuessa vastuu sopimuksesta siirtyy kulloisellekin tehtävänhoitajalle. Vastuuhenkilö huolehtii yhteys henkilön nimeämisestä sopimukselle.

Hankintaa valmistellut työryhmä

Hankinnan valmistelussa toimi nimetty ohjausryhmä/työryhmä, johon kuuluivat Pirkanmaan hyvinvointialueelta ostopalvelupäällikkö Marjut Schroderus ja palvelupäällikkö Sanna Vartio sekä Tuomi Logistiikka Oy:ltä hankinta-asiantuntija Heidi Ikonen.

Liitteet:

1 Liite 1 Vertailutaulukko.pdf

Päätös

Sopimus hautauspalveluiden hankinnasta tehdään osa-alueiden 1-5 osalta Hautauspalvelu Tero Teuho Oy (2402946-5) kanssa ja osa-alueen 6 osalta Tampereen Seudun Hautauspalvelut Oy:n (2475629-1) kanssa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Sopimuskausi on 1.9.2025 alkaen toistaiseksi voimassa oleva.

Hankinnan arvonlisäveroton arvo on sitoumuksetta noin 200 000 euroa vuodessa.

Sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään vastuualuejohtaja Elina Anttila.

Sopimus hankinnasta syntyy vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätöksen peruste

Hyvinvointialueen hallintosäännön 62 § mukaan sosiaali- ja terveystoiminta johtaja päättää alaisensa tehtäväalueen osalta palvelujen hankinnasta enintään 10 milj. euroon saakka.

Oikeus tilauksen tekemiseen palvelusopimuksen perusteella määräytyy hallinto- ja toimintasääntöjen sekä hankinta- ja sopimushallintaohjeiden mukaisesti.

Tiedoksi

tarjoajat, hankintaa valmistellut työryhmä, Tuomi Logistiikka Oy
/hankintapalvelut@tuomi.fi

Allekirjoitus

Taru Kuosmanen, sosiaali- ja terveystoiminta johtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 17.6.2025.

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere
17.06.2025

Riikka Lähteenmäki
JOHDON ASSISTENTTI

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 17.6.2025.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§ 73/2025

Oikaisuvaatimusohje

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintoaikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintoaikaisuohje**Hankintoaikaisuvaatimuksen kohde**

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintoaikaisua. Hankintoaikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintoaikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintoaikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen jäljempänä ilmoitetun kirjaamon aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Hankintoaikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintoaikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Vaatus osoitetaan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle. Vaatus on toimitettava Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Pirkanmaan hyvinvointialue, kirjaamo
Postiosoite: PL 272, 33101 Tampere
Käyntiosoite: G-rakennus, Nivelkatu 5, 1. krs, kirjaamo
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pirha.fi

Huom. Sähköpostitse ei suositella lähetettävien henkilötietoja tai salassapidettäviä tietoja sisältäviä viestejä.

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 14.30.

Hankinta- ja muutosten vaatimusten vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Muutoksenhaku-aika

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi markkinaoikeus valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 16.06.2025 klo 16:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

---

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Valituksen toimittaminen, markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden osoite:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
[markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)